

II

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa)

DECYZJE

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 11 lutego 2009 r.

w sprawie pomocy państwa C 55/07 (ex NN 63/07, CP 106/06) udzielonej przez Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej – Gwarancja publiczna udzielona BT

(notyfikowana jako dokument nr C(2009) 685)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2009/703/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

1. ASPEKTY PROCEDURALNE

uwzględniając traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi przepisami⁽¹⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Przedmiotowa sprawa dotyczy pomocy państwa przyznanej przez Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (dalej „Zjednoczone Królestwo”) na rzecz BT plc (dalej „BT”, o ile nie wskazano inaczej). BT to spółka akcyjna zarejestrowana w Anglii i Walii. British Telecommunications plc jest spółką zależną należącą w całości do BT Group plc, obejmującą niemal wszystkie dziedziny działalności i aktywa grupy BT. Jako następczyni instytucji publicznej, którą była British Telecommunications, spółka BT – na mocy ustawy o telekomunikacji z 1984 r. (Telecommunications Act 1984) – została zarejestrowana w Anglii i Walii jako spółka akcyjna należąca w całości do rządu Zjednoczonego Królestwa. Od listopada 1984 r. do lipca 1993 r. rząd sprzedał wszystkie akcje British Telecommunications plc w drodze trzech ofert publicznych.

- (2) W dniu 26 kwietnia 2006 r. jeden z konkurentów BT, zastrzegając zachowanie poufności, zaskarżył gwarancję ministerstwa udzieloną BT („gwarancja publiczna”). W pismach z dnia 24 maja 2006 r. i 22 czerwca 2006 r. przekazanych pocztą elektroniczną konkurent, o którym mowa, przedstawił Komisji dalsze informacje na temat udzielonej pomocy.
- (3) W dniu 18 maja 2006 r. Komisja skierowała wniosek o udzielenie informacji do władz Zjednoczonego Królestwa, które odpowiedziały pismem z dnia 18 lipca 2006 r.
- (4) W dniu 21 grudnia 2006 r. Komisja wysłała kolejny wniosek o udzielenie informacji. Po wydłużeniu terminu władze Zjednoczonego Królestwa odpowiedziały pismem z dnia 27 lutego 2007 r.
- (5) W dniu 26 marca 2007 r. na wniosek władz Zjednoczonego Królestwa odbyło się posiedzenie z prawnikami reprezentującymi zarząd Funduszu Emerytalnego BT (BT Pension Scheme, „BTPS”). Dalszych informacji udzielono w piśmie z dnia 10 maja 2007 r. przekazanym pocztą elektroniczną.
- (6) W dniu 10 maja 2007 r. Komisja wysłała wniosek o udzielenie informacji do władz Zjednoczonego Królestwa. Po wydłużeniu terminu oraz posiedzeniu, które odbyło się w dniu 11 czerwca 2007 r., władze Zjednoczonego Królestwa odpowiedziały pismem z dnia 19 czerwca 2007 r.
- (7) Pismem z dnia 3 sierpnia 2007 r. Komisja zwróciła się z wnioskiem o dodatkowe informacje. Po wydłużeniu terminu władze Zjednoczonego Królestwa odpowiedziały pismem z dnia 3 października 2007 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 15 z 22.1.2008, s. 8.

- (8) W dniu 28 listopada 2007 r. Komisja przyjęła i przekazała Zjednoczonemu Królestwu decyzję, zgodnie z którą gwarancja publiczna – w zakresie, w jakim dotyczy zobowiązań emerytalnych BT w przypadku jej niewypłacalności – nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE, a równocześnie wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w odniesieniu do niektórych środków powiązanych z gwarancją publiczną udzieloną BTPS.
- (9) Pismem z dnia 30 stycznia 2008 r. przekazany pocztą elektroniczną władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły swoje uwagi do wyżej wymienionej decyzji.
- (10) Po opublikowaniu decyzji z dnia 28 listopada 2007 r. Komisja otrzymała uwagi od następujących zainteresowanych stron: UK Competitive Telecommunications Association („UKCTA”) – stowarzyszenia branżowego reprezentującego operatorów telekomunikacyjnych konkurujących z BT, pragnącego zachować anonimowość podmiotu skarżącego, BT oraz BTPS. Ich uwagi zostały przekazane władzom Zjednoczonego Królestwa w dniu 25 marca 2008 r.
- (11) Pismem z dnia 25 kwietnia 2008 r. przekazany pocztą elektroniczną władze Zjednoczonego Królestwa zwróciły się o zezwolenie na udostępnienie BT uwag pozostałych zainteresowanych stron. Po zasięgnięciu opinii odpowiednich podmiotów i uzyskaniu ich zgody Komisja zezwoliła na ujawnienie spółce BT nieobjętych klauzulą poufności wersji dokumentów.
- (12) Pismem z dnia 30 maja 2008 r. przekazany pocztą elektroniczną Komisja otrzymała uwagi władz Zjednoczonego Królestwa na temat stanowiska osób trzecich. Pismem z dnia 3 czerwca 2008 r. przekazany pocztą elektroniczną Komisja otrzymała uwagi BT na ten sam temat.
- (13) W dniu 22 lipca 2008 r. Komisja zorganizowała spotkanie z przedstawicielami władz Zjednoczonego Królestwa, którego efektem były kolejne wyjaśnienia udzielone w piśmie z dnia 19 września 2008 r. przekazany pocztą elektroniczną
- (14) Prawnicy BT i BTPS zainicjowali spotkania z Komisją w dniach 6 sierpnia 2008 r. i 28 października 2008 r.
- (17) Na mocy art. 60 ustawy o telekomunikacji z 1984 r. majątek, prawa i zobowiązania spółki państwowej zostały przeniesione na utworzoną w wyniku prywatyzacji spółkę British Telecommunications plc. Przeniesieniem tym objęto wszelkie zobowiązania spółki państwowej wobec pracowniczego funduszu emerytalnego, który w owym czasie – zgodnie z wyceną aktualną sporządzoną w 1983 r. – wykazywał deficyt w wysokości 626 mln GBP.
- (18) W art. 68 ustawy o telekomunikacji z 1984 r. określono warunki gwarancji publicznej:
- „(1) Niniejszy artykuł stosuje się w przypadku gdy:
- a) przyjęto zgodnie z [ustawą o niewypłacalności z 1986 r. (Insolvency Act 1986)] uchwałę o dobrowolnej likwidacji spółki przejmującej z powodów innych niż przekształcenie lub połączenie z inną spółką; lub
- b) bez uprzedniego przyjęcia takiej uchwały wydano sądowy nakaz likwidacji spółki przejmującej na mocy wymienionej ustawy.
- (2) Wraz z rozpoczęciem likwidacji Sekretarz Stanu ma obowiązek uregulować wszelkie niespłacone zobowiązania spółki przejmującej, przeniesione na nią na mocy art. 60.
- (...)
- (4) W przypadku gdy Sekretarz Stanu dokonuje płatności na rzecz osoby trzeciej w ramach uregulowania zobowiązań wynikających jego zdaniem z niniejszego artykułu, staje się on tym samym wierzycielem spółki przejmującej do wysokości wypłaconej kwoty, zaś jego roszczenie uznaje się w ramach postępowania likwidacyjnego za roszczenie dotyczące zobowiązania pierwotnego”.
- (19) Gwarancją publiczną objęto wszystkie niespłacone zobowiązania spółki państwowej przejęte przez BT w 1984 r. Władze Zjednoczonego Królestwa przyznają, że nie dysponują pełnymi danymi na temat wysokości objętych gwarancją zobowiązań, innych niż zobowiązania emerytalne, zwracają jednak uwagę, że sprawozdanie finansowe British Telecom za rok 1983/1984 zawiera pewne informacje na temat sytuacji przedsiębiorstwa na dzień 31 marca 1984 r.:
- zobowiązania krótkoterminowe o terminie wymagalności do jednego roku wynosiły łącznie 1 909 mln GBP. Należały do nich pożyczki krótkoterminowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, należności z tytułu podatku VAT i podatku od wynagrodzeń, pozostałe zobowiązania, rozliczenia międzyokresowe bierne i przychody przyszłych okresów,
 - zobowiązania długoterminowe wynosiły łącznie 458 mln GBP i miały postać pożyczek zagranicznych, które zostały spłacone po dziesięciu latach.

2. OPIS ŚRODKÓW POMOCY

- (15) Analizowane środki pomocy dotyczą przepisów, na podstawie których rząd Zjednoczonego Królestwa udzielił gwarancji publicznej na spłatę określonych zobowiązań BT, w szczególności zobowiązań emerytalnych, oraz zwolnił BT z obowiązków określonych w przepisach stosowanych do funduszy emerytalnych w Zjednoczonym Królestwie.

2.1. Gwarancja publiczna

- (16) Na mocy ustawy o telekomunikacji z 1981 r. (Telecommunications Act 1981) działalność telekomunikacyjna wchodząca wcześniej w skład Post Office (poczty brytyjskiej) została przeniesiona do nowej spółki państwowej – British Telecommunications. Ustawą o telekomunikacji z 1984 r. ustanowiono warunki prywatyzacji British Telecommunications.

- (20) Ustawą o komunikacji z 2003 r. (Communication Act 2003) uchylono art. 60 ustawy o telekomunikacji z 1984 r. oraz zmieniono jej art. 68 ust. 2, nadając mu następujące brzmienie: „Wraz z rozpoczęciem likwidacji Sekretarz Stanu ma obowiązek uregulować wszelkie niespłacone zobowiązania spółki przejmującej w zakresie wypłaty świadczeń emerytalnych, przeniesione na nią na mocy art. 60” (podkreślenie dodane).
- (21) Gwarancja publiczna nakłada na rząd Zjednoczonego Królestwa obowiązek uregulowania wszelkich przeniesionych na BT zobowiązań spółki państwowej w zakresie wypłaty świadczeń emerytalnych pracowników, którzy należeli do pracowniczego funduszu emerytalnego spółki państwowej przed dniem 6 sierpnia 1984 r., jednak wyłącznie w przypadku niewypłacalności i likwidacji BT oraz pod warunkiem, że przedmiotowe zobowiązania pozostaną niespłacone w całości lub w części do dnia rozpoczęcia likwidacji spółki. Oznacza to, że gwarancja mogłaby zostać uruchomiona tylko wówczas, gdy wartość aktywów Funduszu Emerytalnego BT byłaby niewystarczająca, aby pokryć jego zobowiązania wynikające z uprawnień nabytych przez wskazanych wyżej pracowników. Mimo że przepisy ustawy o telekomunikacji z 1984 r. nie są jasne w tym względzie, władze Zjednoczonego Królestwa są zdania, że gwarancja publiczna obejmuje uprawnienia emerytalne nabyte przez pracowników nie tylko przed prywatyzacją, lecz również po jej przeprowadzeniu.
- (22) Przed prywatyzacją spółka BT, jako spółka państwowa, mogła zostać postawiona w stan likwidacji wyłącznie w drodze ustawy przyjętej przez Parlament. Jeżeli chodzi o zobowiązania emerytalne, gwarancja publiczna została najprawdopodobniej udzielona, aby rozwiązać obawy pracowników spółki państwowej, których uprawnienia emerytalne miały zostać wyłączone spod ochrony państwa. Szczególne zaniepokojenie pracowników budziła sytuacja, w której sprywatyzowana spółka przejmująca stałaby się niewypłacalna, pozostawiając deficyt w funduszu emerytalnym. Władze Zjednoczonego Królestwa twierdzą, że gwarancja publiczna udzielona w 1984 r. stanowiła odpowiedź na pojawiające się coraz częściej wyrazy zaniepokojenia, nasilone po ujawnieniu w 1983 r. deficytu w wycenie aktuarialnej funduszu emerytalnego.
- (23) Zgodnie z wyjaśnieniami przekazanymi przez władze Zjednoczonego Królestwa, w przypadku niewypłacalności BT rząd brytyjski miałby przejąć w trybie natychmiastowym – w momencie rozpoczęcia likwidacji – wszelkie niespłacone zobowiązania BT odnoszące się do funduszu emerytalnego pracowników przeniesionych do BT w trakcie prywatyzacji. Sekretarz Stanu miałby wówczas dokonać płatności na rzecz BTPS na pokrycie niespłaconych zobowiązań, stając się tym samym niezabezpieczonym wierzycielem BT do wysokości wypłaconej kwoty. BTPS byłby również niezabezpieczonym wierzycielem niewypłacalnej BT w odniesieniu do wszelkich zobowiązań dotyczących pracowników nieobjętych gwarancją publiczną, ponieważ obowiązująca ustawa nie zapewnia pierwszeństwa funduszowi emerytalnemu.
- (24) Władze Zjednoczonego Królestwa informują, że nie są w stanie określić wartości zobowiązań, które zostały objęte gwarancją. Wysokość niespłaconych zobowiązań byłaby bowiem uzależniona od liczby członków oraz od wartości aktywów Funduszu Emerytalnego BT w momencie ogłoszenia jego niewypłacalności i likwidacji.

2.2. Fundusz Emerytalny BT

- (25) Do 1969 r. pracownicy Post Office byli urzędnikami służby cywilnej. W tym samym roku stali się pracownikami spółki państwowej Post Office, przez co stracili status urzędników służby cywilnej. Wraz z ustanowieniem funduszu emerytalnego pracowników poczty (Post Office Staff Superannuation Scheme, „POSSS”), do którego odprowadzano składki emerytalne jej pracowników, na Post Office nałożono ogólną odpowiedzialność za wypłatę pracowniczych świadczeń emerytalnych.
- (26) W 1983 r. ustanowiono pracowniczy fundusz emerytalny British Telecommunications (British Telecommunications Staff Superannuation Scheme, „BTSSS”), przy tworzeniu którego wzorowano się ściśle na warunkach funkcjonowania POSSS. Z dniem 31 marca 1986 r. BT ustanowiła kolejny fundusz emerytalny, o nazwie British Telecommunications plc. New Pension Scheme („BTNPS”), przeznaczony dla nowych pracowników. Od tej daty do BTSSS nie przyjmowano już nowych członków. W 1993 r. oba fundusze zostały połączone pod nazwą Fundusz Emerytalny BT (BT Pension Scheme, „BTPS”).
- (27) Celem istnienia BTPS jest zagwarantowanie, że w perspektywie długoterminowej fundusz będzie zawsze dysponował wystarczającymi środkami na wypłatę świadczeń emerytalnych. Zgodnie z regulaminem BTPS, BT ma obowiązek odprowadzania do funduszu składek zwyczajnych w wysokości określonej przez aktuariusza funduszu, aby zapewnić środki na wypłatę należnych świadczeń oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania funduszu. W roku obrotowym 2006/2007 składki zwyczajne pracodawcy wyniosły w sumie 395 mln GBP. Ponadto aktuariusz funduszu ma obowiązek nie rzadziej niż co trzy lata sporządzać wycenę aktuarialną aktywów i pasywów funduszu (ściślej rzecz biorąc, przyszłych świadczeń oraz innych kosztów działalności) oraz informować o jej wynikach zarząd BTPS oraz BT. BT ma również obowiązek uiszczać w razie potrzeby składki dodatkowe na pokrycie ewentualnego deficytu w aktywach i pasywach funduszu ujętych w wycenie aktuarialnej w ramach planu naprawczego mającego na celu przywrócenie płynności finansowej BTPS [...] (*).
- (28) Na przykład w sporządzanej co trzy lata wycenie BTPS, z dnia 31 grudnia 2002 r., stwierdzono deficyt środków finansowych, który BT zgodziła się spłacić w rocznych ratach wynoszących 232 mln GBP, wpłacanych przez okres piętnastu lat, oprócz zwyczajnych składek pracodawcy. W grudniu 2006 r. ogłoszono wyniki najnowszej wyceny, zgodnie z którą pasywa wyniosły 37,8 mld GBP, zaś aktywa 34,4 mld GBP, co oznacza deficyt w wysokości 3,4 mld GBP. Zgodnie z planem naprawczym fundusz powinien odzyskać płynność finansową w 2015 r. BT zgodziła się wpłacać 280 mln GBP rocznie przez okres dziesięciu lat, co w połączeniu z zyskami z inwestycji powinno wystarczyć na pokrycie deficytu w całości. Jeżeli następna wycena aktuarialna wykaże, że fundusz nie odzyska płynności w planowanym

(*) Informacje poufne.

terminie, potrzebny będzie nowy plan naprawczy oraz dodatkowe składki w zmienionej wysokości.

2.3. Najważniejsze zmiany w przepisach emerytalnych obowiązujących w Zjednoczonym Królestwie od 1984 r.

- (29) Przepisy emerytalne obowiązujące w Zjednoczonym Królestwie zostały kilkakrotnie zmienione od 1984 r. Z dostępnych informacji wynika, że najważniejsze zmiany do przepisów zostały wprowadzone ustawą o emeryturach z 1995 r. (Pensions Act 1995) i ustawą o emeryturach z 2004 r. (Pensions Act 2004).

2.3.1. Ustawa o emeryturach z 1995 r.: wymogi dotyczące minimalnego finansowania

- (30) W art. 56 ustawy o emeryturach z 1995 r. wprowadzono wymóg minimalnego finansowania, zgodnie z którym wartość aktywów funduszu nie może być niższa niż kwota jego pasywów. Rozporządzenie o pracowniczych funduszach emerytalnych (Wymóg minimalnego finansowania a wyceny aktuarialne) z 1996 r. (Occupational Pension Schemes (Minimum Funding Requirement and Actuarial Valuations) Regulations 1996) stanowi jednak, co następuje:

„Artykuł 56 (Wymóg minimalnego finansowania) nie ma zastosowania do (...) pracowniczych funduszy emerytalnych, w odniesieniu do których ministerstwo udzieliło gwarancji lub w inny sposób gwarantuje wartość aktywów wystarczającą do spłaty jego pasywów. (...) W przypadku gdy udzielona gwarancja obejmuje wyłącznie część funduszu, część ta jest traktowana jak odrębny fundusz do celów stosowania art. 56–60 oraz niniejszego rozporządzenia” (podkreślenie dodane).

- (31) Ponadto zgodnie z art. 75 ustawy o emeryturach z 1995 r., jeżeli w momencie ogłoszenia niewypłacalności wartość aktywów funduszu jest niższa od wartości pasywów, kwota stanowiąca różnicę jest traktowana jak dług wymagalny pracodawcy wobec zarządu lub kierownictwa funduszu. Rozporządzenie o pracowniczych funduszach emerytalnych (Deficyt funduszu w likwidacji) z 1996 r. (Occupational Pension Schemes (Deficiency on Winding up) Regulations 1996) stanowi jednak, co następuje:

„Artykuł 75 nie ma zastosowania (...) do pracowniczych funduszy emerytalnych, w odniesieniu do których ministerstwo udzieliło gwarancji lub w inny sposób gwarantuje wartość aktywów wystarczającą do spłaty jego pasywów” (podkreślenie dodane).

2.3.2. Ustawa o emeryturach z 2004 r.: Fundusz Ochrony Emerytur oraz ustawowy próg finansowania

- (32) Rozdziałem 2 ustawy o emeryturach 2004 r. wprowadzono Fundusz Ochrony Emerytur (Pension Protection Fund) w związku z silnymi w owym czasie naciskami politycznymi, które pojawiły się po tym, jak tysiące pracowników straciło znaczną część świadczeń emerytal-

nych w wyniku upadłości finansujących je przedsiębiorstw. W kwietniu 2005 r. stworzono zatem Fundusz Ochrony Emerytur. Służy on do wypłaty rekompensat członkom zakwalifikowanych do pomocy funduszy emerytalnych, w przypadku których pracodawca ogłosił upadłość, pozostawiając środki niewystarczające do zapewnienia członkom funduszu ochrony, która odpowiadałaby wysokości kompensaty wypłacanej przez Fundusz Ochrony Emerytur.

- (33) Fundusz Ochrony Emerytur jest finansowany częściowo ze środków przekazanych przez fundusze, których zobowiązania przejął, a częściowo z rocznych składek wpłacanych przez należące do niego fundusze. Składkę tworzy część administracyjna oraz część związana z ryzykiem, obejmująca dwa elementy: element oparty na ryzyku, uwzględniający ryzyko utraty płynności finansowej przez fundusz i ryzyko niewypłacalności pracodawcy (80 % składki), oraz element oparty na wartości zobowiązań funduszu (20 % składki). Wysokość składki początkowej za rok 2005/2006 została ustalona z wyłączeniem elementu opartego na ryzyku.

- (34) Rozporządzenie o Funduszu Ochrony Emerytur (Warunki przystąpienia) z 2005 r. (Pension Protection Fund [Entry Rules] Regulations 2005) stanowi: „fundusz, dla którego odnośny organ władz publicznych udzielił gwarancji lub w inny sposób zabezpieczył wysokość aktywów wystarczającą do spłaty jego pasywów” jest zwolniony z obowiązku uczestnictwa w Funduszu Ochrony Emerytur. W przypadku gdy tylko część funduszu została objęta gwarancją państwową, jest ona traktowana jak odrębny fundusz.

- (35) Co więcej, w rozdziale 3 ustawy o emeryturach z 2004 r. wprowadzono nowe wymogi dotyczące finansowania funduszu („Ustawowy poziom finansowania”), którymi zastąpiono wymogi minimalnego finansowania określone ustawą z 1995 r. Artykuł 222 ustawy stanowi, że fundusz jest zobowiązany do utrzymywania aktywów w wysokości wystarczającej do zapewnienia rezerwy technicznej. Rozporządzenie o pracowniczych funduszach emerytalnych (Finansowanie funduszu) z 2005 r. (Occupational Pension Schemes [Scheme Funding] Regulations 2005) nie odnosi się do funduszy objętych gwarancją władz publicznych. Również w tym przypadku, jeżeli tylko część funduszu została objęta gwarancją publiczną, jest ona traktowana jak odrębny fundusz.

3. DECYZJA KOMISJI O WSZCZĘCIU FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (36) W decyzji z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja przedstawiła wstępną ocenę oraz wątpliwości dotyczące zgodności niektórych środków ze wspólnym rynkiem. Środki, o których mowa, są następujące:

— gwarancja publiczna dla BT odnosząca się do jej zobowiązań emerytalnych z 1984 r.,

- zwolnienie BTPS ze stosowania wymogów minimalnego finansowania, wprowadzonych ustawą o emeryturach z 1995 r. i ustawą o emeryturach z 2004 r., w odniesieniu do zobowiązań emerytalnych BTPS objętych gwarancją publiczną,
- zwolnienie BTPS, na mocy rozporządzenia o Funduszu Ochrony Emerytur (Zasady przystąpienia) z 2005 r., z ustanowionego w rozdziale 2 ustawy o emeryturach z 2004 r. wymogu wpłacania rocznej składki na Fundusz Ochrony Emerytur w odniesieniu do zobowiązań emerytalnych objętych gwarancją publiczną.
- (37) W wyżej wymienionej decyzji Komisja wyraziła pogląd, zgodnie z którym gwarancja publiczna odnosząca się do zobowiązań emerytalnych BT w przypadku niewypłacalności spółki po jej likwidacji, jako taka przynosi korzyści wyłącznie pracownikom, a zatem nie zapewnia korzyści BT, ponieważ nie wpływa na jej ocenę kredytową, inwestycje czy politykę w dziedzinie zatrudnienia. Komisja stwierdziła zatem, że gwarancja publiczna – jako zabezpieczenie zobowiązań emerytalnych BT w przypadku jej niewypłacalności, analizowane w oderwaniu od zmian przepisów wprowadzonych w roku 1995 i 2004 – nie zapewniła szczególnych korzyści spółce, a zatem nie stanowiła pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE ⁽¹⁾.
- (38) Komisja doszła jednak do innego wniosku w kwestii przepisów emerytalnych ustanowionych w roku 1995 i 2004 po ich przeanalizowaniu w kontekście gwarancji publicznej. Wyraziwszy wstępne wątpliwości na temat zgodności ewentualnej pomocy państwa ze wspólnym rynkiem, Komisja wezwała Zjednoczone Królestwo do przedstawienia wyjaśnień, przede wszystkim w następujących kwestiach:
- niezbitych dowodów potwierdzających, że BTPS nie skorzystał ze zwolnienia z wymogów minimalnego finansowania wprowadzonych ustawami o emeryturach z 1995 i 2004 r., a także uzasadnienia powyższej decyzji. W związku z powyższym Komisja zauważyła, że w 2006 r. BTPS nadal wykazywał deficyt w wysokości 3,4 mld GBP pomimo wprowadzonego ustawą o emeryturach z 1995 r. wymogu,
- zgodnie z którym wysokość aktywów funduszu powinna odpowiadać kwocie jego pasywów,
- szczegółowego wyjaśnienia, dlaczego zwolnienie ze składki na Fundusz Ochrony Emerytur nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE,
- szczegółowego wyjaśnienia, dlaczego omawiane środki mogą zostać uznane za zgodne z przepisami dotyczącymi pomocy państwa, w szczególności z art. 87 ust. 3 lit. c) TWE, jeżeli Komisja stwierdzi, że stanowią one pomoc państwa.

4. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

4.1. Stanowisko władz Zjednoczonego Królestwa

- (39) Uwagi Zjednoczonego Królestwa dotyczą kwestii poruszonych w decyzji z dnia 28 listopada 2007 r. w odniesieniu do wymogu minimalnego finansowania oraz zwolnienia ze składek na Fundusz Ochrony Emerytur.
- 4.1.1. Wymóg minimalnego finansowania
- (40) Zjednoczone Królestwo twierdzi, że BT i BTPS nie skorzystały ze zwolnienia z wymogów minimalnego finansowania.
- (41) Wymóg minimalnego finansowania, ustanowiony w art. 56 ustawy o emeryturach z 1995 r., która obowiązywała do 2004 r., nakładał na fundusze emerytalne obowiązek utrzymywania aktywów w wysokości nie mniejszej niż kwota pasywów. Zjednoczone Królestwo podkreśla, że do wyliczenia zobowiązań emerytalnych zgodnie z art. 56 ust. 3 ustawy o emeryturach z 1995 r. przyjęto inną podstawę niż ta, którą zwykle stosują fundusze emerytalne, przygotowując bieżące wyceny. Zastosowanie innej metody doprowadziło więc do wyliczenia innej kwoty pasywów.
- (42) Różnice między wyceną sporządzoną według metody wymogu minimalnego finansowania („WMF”) a bieżącą wyceną sporządzaną przez BTPS zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Data wyceny	Stan aktywów	Stan pasywów (wg metody WMF)	Stosunek aktywów do pasywów (wg metody WMF)	Stan pasywów (wg metody bieżącej)	Stosunek aktywów do pasywów (wg metody bieżącej)
31/12/2002	22,8 mld GBP	22,5 mld GBP	101,1 %	24,9 mld GBP	91,6 %
31/12/1999	29,9 mld GBP	26,5 mld GBP	112,7 %	30,9 mld GBP	96,8 %

- (43) Powyższe dane wskazują, że w przypadku obu wycen BTPS sporządzonych w okresie obowiązywania wymogu minimalnego finansowania z 1995 r., tzn. w roku 1999 i 2002, stan finansowania funduszu obliczony według metody wymogu minimalnego finansowania przekraczał 100 %, mimo że zgodnie z bieżącą wyceną, sporządzoną według innej metody, odnotowano deficyt środków. W tej kwestii Zjednoczone Królestwo podkreśla, że wymóg minimalnego finansowania nie nakłada na fundusze emerytalne obowiązku utrzymywania aktywów o wartości wyższej niż wartość pasywów w ramach bieżącej wyceny. Co więcej, nawet deficyt stwierdzony zgodnie z wymogiem minimalnego finansowania nie musiał zostać pokryty natychmiastowo, lecz w określonym czasie nieprzekraczającym 10 lat, tak aby przywrócić 100 % wskaźnik stosunku aktywów do pasywów.

⁽¹⁾ Zob. decyzja Komisji z dnia 28 listopada 2007 r., motywy 42–60.

(44) W ustawie o emeryturach z 2004 r. zastąpiono wymóg minimalnego finansowania z 1995 r. nowym systemem finansowania funduszy emerytalnych, zgodnie z którym zarząd funduszu ma obowiązek uzgodnić z przedsiębiorstwem finansującym plan naprawy ewentualnego deficytu środków. Władze Zjednoczonego Królestwa podkreśliły, że zgodnie z rozporządzeniami o pracowniczych funduszach emerytalnych zwolnieniu z wymogu obowiązkowego finansowania podlegają wyłącznie fundusze objęte gwarancją publiczną i ustanowione aktem prawnym (ustawą). W tym względzie należy zauważyć, że BTPS nie został ustanowiony aktem prawnym.

(45) Władze Zjednoczonego Królestwa podkreśliły ponadto, że BTPS należycie spełnił wymóg obowiązkowego finansowania, o czym mają świadczyć sprawozdania zarządu BTPS, z których wynika, że wymóg dotyczący finansowania z 2004 r. został zastosowany w odniesieniu do planu naprawczego przygotowanego w związku z wyceną z 2005 r. Władze Zjednoczonego Królestwa zaznaczyły również, że Urząd Nadzoru Ubezpieczeń Emerytalnych upewnił się, że gwarancja nie została wykorzystana do wydłużenia okresu spłaty deficytu ani nie wpłynęła na główne założenia wyceny aktuarialnej i planu naprawczego.

4.1.2. Zwolnienie ze składek na Fundusz Ochrony Emerytur

(46) W kwestii zwolnienia ze składek na Fundusz Ochrony Emerytur władze Zjednoczonego Królestwa przypominają, że fundusz ten jest częścią pakietu wprowadzonego ustawą o emeryturach z 2004 r. w celu poprawy ochrony członków systemów emerytalnych na wypadek niewypłacalności pracodawcy. Fundusz Ochrony Emerytur został utworzony w celu zwiększenia ochrony członków na wypadek likwidacji funduszu wykazującego deficyt środków oraz braku innych rozwiązań w tym zakresie. Władze Zjednoczonego Królestwa są zdania, że skoro obowiązek wpłacania składek jest ściśle powiązany z zabezpieczeniem ze strony Funduszu Ochrony Emerytur, fundusze dysponujące innym rozwiązaniem, na przykład gwarancją publiczną, zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami nie kwalifikują się do uczestnictwa w Funduszu Ochrony Emerytur, ponieważ ochrona, którą on zapewnia, nie jest im potrzebna.

(47) Dlatego też BTPS nie został włączony do systemu Funduszu Ochrony Emerytur w odniesieniu do pracowników objętych gwarancją publiczną. W przypadku wspomnianych pracowników BTPS nie potrzebuje zabezpieczenia ze strony Funduszu Ochrony Emerytur i nie korzysta z niego, a zatem nie wpłaca składek. Nazwanie tej sytuacji zwolnieniem jest zdaniem władz Zjednoczonego Królestwa sprzeczne z logiką całego systemu opartego na Funduszu Ochrony Emerytur. Wpłacanie przez BTPS pełnej składki na Fundusz Ochrony Emerytur stanowiłoby wręcz nadzwyczajny zysk funduszy kwalifikujących się do ochrony Funduszu i korzystających z niej.

4.2. Stanowisko BT i zarządu BTPS

(48) We wspólnym oświadczeniu w sprawie decyzji z dnia 28 listopada 2007 r. BT i BTPS podkreśliły, że gwarancja publiczna stanowi jedynie część pakietu ustanowionego w trakcie prywatyzacji BT w 1984 r. oraz że miała ona służyć zabezpieczeniu wzorowanych na służbie cywilnej uprawnień emerytalnych pracowników BT zatrudnionych przed prywatyzacją. Oprócz korzyści w postaci gwarancji publicznej obejmującej pracowników zatrudnionych przed prywatyzacją pakiet zawierał też jednak szereg dodatkowych zobowiązań, które zwykle nie są uwzględniane w budżecie przedsiębiorstwa:

- korzystniejsze warunki świadczeń emerytalnych wzorowane na służbie cywilnej, na przykład osiągnięcie wieku emerytalnego w dniu ukończenia 60. roku życia,
- korzystniejsze warunki przejścia na wcześniejszą emeryturę w przypadku zwolnienia,
- ograniczenie możliwości wprowadzania przez BT zmian w omawianych zobowiązaniach, wstrzymania składek pracodawcy [...], oraz
- przejęcie przez BT deficytu netto funduszu w momencie prywatyzacji.

(49) BT zwraca następnie uwagę, że niewpłacanie składek na Fundusz Ochrony Emerytur jest logiczną konsekwencją gwarancji publicznej, ponieważ zapewnia ona już osobną ochronę świadczeń. BT twierdzi, że oba wymienione środki (gwarancja publiczna i wynikające z niej zwolnienie ze składek na Fundusz Ochrony Emerytur) są nieodłącznie związane z pakietem emerytalnym z 1984 r. Pakiet, o którym mowa, stanowił znaczne obciążenie finansowe dla BT. Biegły aktuariusz stwierdził, że wartość zaktualizowana netto dodatkowych zobowiązań emerytalnych przejętych przez BT wynosiła [...] GBP, co znacznie przekracza wartości spotykane wśród przedsiębiorstw sektora prywatnego. Mając na uwadze, że powyższe obciążenie znacznie przewyższa kwotę, którą spółka musiałaby wpłacić do Funduszu Ochrony Emerytur w przypadku braku gwarancji publicznej, BT twierdzi, że w ogólnym ujęciu spółka nie uzyskała korzyści, nie może być więc mowy o pomocy państwa.

(50) BT twierdzi również, że nazywanie pomocą państwa gwarancji publicznej, która nie była nią w momencie udzielenia, wyłącznie ze względu na niezależne wydarzenie, jakim było utworzenie dwadzieścia lat później Funduszu Ochrony Emerytur, który nie wpłynął w jakikolwiek sposób na warunki pierwotnej gwarancji, jest sprzeczne z przepisami prawa o pomocy państwa. Podsumowując, zdaniem BT nie można tu mówić o przekazaniu zasobów państwa.

4.3. Podmiot skarżący i inne zainteresowane strony

(51) Zważywszy, że uwagi osób trzecich mają na celu zakwestionowanie wniosku sformułowanego przez Komisję w decyzji z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie wszczęcia postępowania, zgodnie z którym gwarancja publiczna nie zapewnia, jako taka, szczególnej korzyści BT, uznaje się tego rodzaju uwagi za niezwiązane z przedmiotem niniejszej decyzji i nie będą one w niej omawiane.

- (52) Podmiot skarżący podkreśla, że skoro gwarancja nie pozostaje bez wpływu na finansowanie zobowiązań emerytalnych, oddziałuje to w znaczącym stopniu na sytuację BT, ponieważ wysokość deficytu BTPS – 3,4 mld GBP w 2006 r. – jest istotna w porównaniu do wartości netto BT, która wynosiła w tym samym czasie 1,55 mld GBP. Gdyby deficyt funduszu został ujęty w bilansie BT, wpłynęłoby to na poziom wskaźników spółki, jej zdolność kredytową oraz warunki ewentualnego zadłużenia. Zdaniem podmiotu skarżącego, inne wymogi dotyczące finansowania BTPS, możliwe dzięki gwarancji publicznej, przyniosły zatem – oprócz korzyści w postaci ochrony beneficjentów BTPS – również korzyści dla samej spółki, mimo że nie doszło do ogłoszenia przez nią niewypłacalności.
- (53) UKCTA jest zdania, że zwolnienie z wymogów minimalnego finansowania oraz ze składek na Fundusz Ochrony Emerytur zapewniło BT korzyść, której nie da się uzasadnić logiką systemu. Mimo że w 1984 r., gdy udzielono gwarancji, beneficjenci funduszy emerytalnych nie byli objęci ochroną na mocy ogólnie obowiązujących przepisów wykonawczych regulujących sytuację pracowniczych funduszy emerytalnych, takich jak BTPS, to reformy z 1995 r. i 2004 r. miały na celu zapewnienie skutecznej ochrony beneficjentom, wskutek czego gwarancja publiczna stała się zbędna. Zwolnienie jednej spółki z powszechnego obowiązku, zgodnie z którym przedsiębiorstwa ponoszą indywidualną odpowiedzialność za ustanowienie odpowiednich zabezpieczeń lub za skorzystanie ze wspólnych rozwiązań, jest ewidentnie sprzeczne z logiką całego systemu.
- (54) Odnosząc się do wymogów minimalnego finansowania, UKCTA podkreśla, że poprzez zwolnienie funduszy objętych gwarancją publiczną z wymogów ustanowionych przepisami z 1995 r. i 2004 r. Zjednoczone Królestwo świadomie zrezygnowało z możliwości zmniejszenia swego zaangażowania z tytułu gwarancji publicznej. Co więcej, jednostronna decyzja BT o przekazaniu BTPS kwoty większej niż wymagana nie wpływa w tym zakresie na zobowiązanie ze strony państwa. Przyznany środek nie traci charakteru pomocy publicznej tylko dlatego, że nie został wykorzystany.
- 5. OCENA**
- 5.1. Zakwalifikowanie środka jako pomocy państwa**
- (55) Artykuł 87 ust. 1 traktatu WE stanowi:
- „Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w niniejszym Traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.
- (56) Zastosowanie art. 87 ust. 1 TWE wymaga istnienia środka pomocy przyznanego przez państwo z jego zasobów, wpływającego na handel między państwami członkowskimi oraz zakłócającego konkurencję na wspólnym rynku poprzez zapewnienie selektywnej korzyści ekonomicznej określonym przedsiębiorstwom.
- 5.1.1. *Pomoc przyznana przez państwo lub pochodząca z zasobów państwowych*
- (57) Zwolnienie z wymogów minimalnego finansowania, określonych ustawą o emeryturach z 1995 r. i ustawą o emeryturach z 2004 r., oraz zwolnienie ze składek na Fundusz Ochrony Emerytur, określonych ustawą o emeryturach z 2004 r., w odniesieniu do zobowiązań emerytalnych objętych gwarancją publiczną wynikają z przepisów przyjętych przez władze ustawodawcze Zjednoczonego Królestwa. Należy zauważyć, że dotyczy to również gwarancji publicznej. W związku z tym pomoc zawarta w powyższych środkach została udzielona przez Zjednoczone Królestwo. Ponadto wspomniane zwolnienia dotyczą zasobów państwa, ponieważ są konsekwencją gwarancji publicznej udzielonej w ramach środków budżetowych Zjednoczonego Królestwa.
- (58) Zgodnie z ustawą o telekomunikacji z 1984 r. w przypadku likwidacji BT Zjednoczone Królestwo ureguluje wszelkie niespłacone zobowiązania spółki przejęte przez nią od przedsiębiorstwa państwowego BT. Powyższe zobowiązanie zostało ograniczone w 2003 r. do niespłaconych zobowiązań emerytalnych. W przypadku likwidacji i niewypłacalności BT wymienione wyżej zobowiązanie wiązałoby się z koniecznością uregulowania odnośnej części zobowiązań emerytalnych BTPS. W takim wypadku zasoby Zjednoczonego Królestwa byłyby potrzebne do uregulowania niespłaconych zobowiązań, które w przeciwnym razie musiałyby zostać spłacone przez BT.
- (59) Oznacza to nie tylko zaangażowanie zasobów finansowych Zjednoczonego Królestwa na wypadek niewypłacalności BT, lecz także zwolnienie spółki z kosztów takiego zaangażowania, ponieważ nie wiąże się z nim ani regularne, ani odroczone wpłacanie składek, czy też kompensaty do budżetu właściwych organów finansowych Zjednoczonego Królestwa. Z powyższego wynika zatem, że Zjednoczone Królestwo rezygnuje z możliwych dochodów, a więc ze środków budżetowych, które mogłoby uzyskać, udzielając korzyści w postaci gwarancji publicznej.
- (60) Zwolnienie z wymogów minimalnego finansowania, określonych ustawą o emeryturach z 1995 r. i ustawą o emeryturach z 2004 r., ze względu na gwarancję publiczną oraz zwolnienie ze składek na Fundusz Ochrony Emerytur, określonych ustawą o emeryturach z 2004 r., w odniesieniu do zobowiązań emerytalnych objętych gwarancją publiczną wynikają z istnienia gwarancji publicznej finansowanej ze środków Zjednoczonego Królestwa. Oznacza to, że zwolnienia, o których mowa, są uzależnione od zasobów Zjednoczonego Królestwa, a więc ma miejsce wykorzystanie zasobów państwowych w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE.
- 5.1.2. *(Selektywna) Korzyść ekonomiczna dla BT*
- (61) W związku z uwagami stron dotyczącymi decyzji w sprawie wszczęcia postępowania należy przeanalizować, czy zwolnienie z wymogów minimalnego finansowania, określonych ustawą o emeryturach z 1995 r. i ustawą o emeryturach z 2004 r., oraz zwolnienie ze składek na Fundusz Ochrony Emerytur, określonych ustawą o emeryturach z 2004 r., w odniesieniu do zobowiązań emerytalnych objętych gwarancją publiczną przyniosły BT korzyść ekonomiczną.

- 5.1.2.1. Zwolnienie z wymogów minimalnego finansowania, określonych ustawą o emeryturach z 1995 r. i ustawą o emeryturach z 2004 r.
- (62) Ustawą o emeryturach z 1995 r. wprowadzono wymóg minimalnego finansowania, zgodnie z którym wartość aktywów funduszu nie może być niższa niż wartość pasywów, obliczona według określonej metody sporządzania wyceny aktuarialnej. Fundusze emerytalne objęte gwarancją publiczną zostały zwolnione z powyższego wymogu. Rozdziałem 3 ustawy o emeryturach z 2004 r. zmieniono ustawę z 1995 r., wprowadzając nowy system wymogów dotyczących finansowania i wycen aktuarialnych, z którego również zwolniono fundusze emerytalne objęte gwarancją publiczną, pod warunkiem że zostały one ustanowione aktem prawnym.
- (63) W kwestii przestrzegania minimalnych wymogów finansowania, wprowadzonych ustawą o emeryturach z 2004 r., z informacji przekazanych przez władze Zjednoczonego Królestwa wynika, że BTPS nie spełnia jednego z warunków zwolnienia, ponieważ nie został ustanowiony aktem prawnym. Oznacza to, że BTPS podlega wymogom minimalnego finansowania, określonym ustawą o emeryturach z 2004 r., pomimo objęcia gwarancją publiczną. W związku z tym BT nie może skorzystać ze zwolnienia przewidzianego odnośną ustawą i musi spełnić określone w niej wymogi, dopóki one obowiązują.
- (64) Treść najnowszego planu naprawczego BTPS, uzgodnionego przez BT i zarząd BTPS w grudniu 2005 r., została poddana kontroli Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Emerytalnych z punktu widzenia wspomnianej kwestii. Urząd ten jest niezależnym organem powołanym ustawą o emeryturach z 2004 r. i odpowiada za nadzór nad funduszami emerytalnymi. Władze Zjednoczonego Królestwa oficjalnie potwierdziły, że Urząd Nadzoru Ubezpieczeń Emerytalnych upewnił się, że gwarancja publiczna nie jest wykorzystywana do wydłużenia okresu spłaty deficytu ani nie wpływa na główne założenia wyceny aktuarialnej i planu naprawczego BTPS.
- (65) Należy jednak ocenić, czy wynikające z gwarancji publicznej zwolnienie z wymogów finansowania określonych ustawą o emeryturach z 1995 r., pomimo warunku dotyczącego ustanowienia aktem prawnym, przyniosło korzyść ekonomiczną BT lub BTPS. Ewentualna korzyść musiałaby się pojawić w latach 1995–2004, kiedy obowiązywały odnośne wymogi.
- (66) Wymogi te dotyczą między innymi metodologii, którą należy zastosować w odniesieniu do aktuarialnej wyceny funduszu, a także dziesięcioletniego okresu, w którym należało spłacić ewentualny deficyt. Zwolnienie mogło co do zasady zapewnić korzyść ekonomiczną pracodawcy, w tym przypadku BT, którego zobowiązania w ramach funduszu emerytalnego objęte są gwarancją publiczną. Przedsiębiorstwa, o których mowa, mogły skorzystać z mniej restrykcyjnych wymogów lub w ogóle ich nie spełnić w następującym zakresie: (i) obowiązku spłaty ewentualnego deficytu, (ii) metod oszacowania stanu aktywów i pasywów funduszu, a także (iii) warunków i terminu jego oszacowania. Środki uwolnione dzięki pominięciu powyższych wymogów mogły zostać wykorzystane w innych obszarach działalności.
- (67) W kwestii obowiązkowego finansowania regulamin BTPS obowiązujący w latach 1995–2004 nakładał na BT obowiązek spłaty ewentualnego deficytu stwierdzonego przez aktuarusza funduszu. Mimo że BT mogła skorzystać ze zwolnienia wynikającego z ustawy o emeryturach z 1995 r., nie zrobiła tego w odniesieniu do obowiązku przywrócenia płynności finansowej funduszu.
- (68) W kwestii metod wyceny władze Zjednoczonego Królestwa przekazały Komisji wszystkie sprawozdania z inwestycji od 1996 r. Każde z nich zawiera stwierdzenie, że polityka inwestycyjna BTPS prowadzona jest z uwzględnieniem wymogów finansowania określonych ustawą o emeryturach z 1995 r. Władze Zjednoczonego Królestwa twierdzą, że w praktyce BT finansowała BTPS w taki sposób, jak gdyby wymogi minimalnego finansowania określone ustawą o emeryturach z 1995 r. i ustawą o emeryturach z 2004 r. w pełni się do niego odnosiły. Władze Zjednoczonego Królestwa wykazały także, że wyceny w 1999 r. i 2002 r. zostały sporządzone zgodnie ze wspomnianymi wymogami, niezależnie od deficytu stwierdzonego w wycenie sporządzonej zgodnie z inną, bieżącą metodą. Z wycen sporządzonych w latach 1999 i 2002, kiedy obowiązywały wymogi minimalnego finansowania wprowadzone ustawą o emeryturach z 1995 r., wynika bowiem, że sytuacja finansowa BTPS nie wykazywała deficytu, który BT musiałaby spłacić zgodnie ze wspomnianymi wymogami. BT nie skorzystała ze zwolnienia z obowiązku stosowania metody określonej ustawą o emeryturach z 1995 r., mimo że miała taką możliwość, zastosowała natomiast metodę zakładającą bardziej restrykcyjne wymogi w zakresie finansowania deficytu BTPS.
- (69) W kwestii terminu przywrócenia płynności finansowej, gdyby zgodnie z wymogami minimalnego finansowania, określonymi ustawą o emeryturach z 1995 r., wykazany został deficyt, nie musiałby on zostać spłacony natychmiast, lecz mógłby zostać przeniesiony na lata następne w okresie nie dłuższym niż dziesięć lat. Prawdą jest, że BT miała i nadal ma obowiązek – zgodnie z regulaminem BTPS – spłacić ewentualny deficyt w rachunku aktywów i pasywów wykazany w wycenie aktuarialnej, [...]. Jednakże wobec braku deficytu BTPS, zgodnie z metodą określoną w ustawie o emeryturach z 1995 r., dłuższy od ustawowego okres spłaty deficytu przez BT najprawdopodobniej nie przynosi spółce rzeczywistej korzyści ekonomicznej.

- (70) Komisja przywołuje argument wysunięty przez osoby zainteresowane, zdaniem których przyznany środek nie traci charakteru pomocy państwa tylko dlatego, że nie został wykorzystany. W obecnej sytuacji omawiany środek już jednak nie obowiązuje i brak jest jakichkolwiek dowodów potwierdzających uzyskanie przez BT korzyści ekonomicznej w latach 1995–2004.
- (71) W tej sytuacji zdaniem Komisji nie można stwierdzić, że zwolnienie z wymogu minimalnego finansowania, określonego ustawą o emeryturach z 1995 r., ani tym bardziej przepisy ustawy o emeryturach z 2004 r. przyniosły lub mogą przynieść BT korzyść ekonomiczną. Nie można zatem mówić w tym wypadku o pomocy państwa, ponieważ nie zostały spełnione łącznie warunki określone w art. 87 ust. 1 traktatu WE.
- 5.1.2.2. Zwolnienie ze składek na Fundusz Ochrony Emerytur, określonych ustawą o emeryturach z 2004 r., w odniesieniu do zobowiązań emerytalnych objętych gwarancją publiczną
- (72) Ustawą o emeryturach z 2004 r. powołano Fundusz Ochrony Emerytur utrzymywany z rocznych składek wpłacanych przez fundusze emerytalne, które nie zostały objęte gwarancją publiczną i nie są z tego względu zwolnione z obowiązkowej składki. W 2004 r. utworzono zatem powszechny system oparty na Funduszu Ochrony Emerytur, do którego składki wpłacać mają pracownice fundusze emerytalne, a więc pośrednio pracodawcy, w celu zagwarantowania pracownikom świadczeń z funduszu należącego do systemu. Inaczej mówiąc, powszechny system polega na zapewnieniu dodatkowej ochrony przez pracodawcę poprzez uregulowanie pełnej składki.
- (73) Zgodnie z przepisami regulującymi przystąpienie do Funduszu Ochrony Emerytur część BTPS odpowiadająca za uprawnienia emerytalne pracowników objętych gwarancją publiczną jest zwolniona z konieczności uczestnictwa. Dlatego też składka BTPS obliczana jest przez Fundusz Ochrony Emerytur z wyłączeniem wszystkich członków systemu, którzy przystąpili do niego przed prywatyzacją, zgodnie z założeniem, że art. 68 ustawy z 1984 r. gwarantuje zobowiązanie BT dotyczące odprowadzania składek do BTPS w odniesieniu do wspomnianych pracowników. W efekcie wysokość składki, którą BTPS wpłacał na Fundusz Ochrony Emerytur od 2005 r., różni się od kwoty, którą musiałby wpłacać, gdyby nie uwzględniono gwarancji publicznej.
- (74) Na przykład składka, którą BTPS wpłacił w roku 2005/2006 wyniosła [...] GBP, natomiast domniemana składka bez gwarancji publicznej wyniosłaby [...] GBP. Innymi słowy, wpłacona kwota wyniosła zaledwie [...] kwoty, którą BTPS musiałby wpłacić, nie mając gwarancji publicznej. W kolejnych latach składka obliczona bez uwzględnienia gwarancji publicznej wyniosłaby [...] GBP w roku 2006/2007 oraz [...] GBP w roku 2007/2008.
- (75) Zdaniem Komisji zmniejszenie składki na Fundusz Ochrony Emerytur nie jest uzasadnione logiką systemu. Komisja uważa, że system stworzony w Zjednoczonym Królestwie w celu zabezpieczenia uprawnień emerytalnych nie składa się wyłącznie z Funduszu Ochrony Emerytur. Należy raczej uwzględnić w tym zakresie wszelkie środki ustanowione w celu zabezpieczenia emerytur. W wypadku niewypłacalności BT i deficytu w jej funduszu emerytalnym emerytury pracowników zatrudnionych przed prywatyzacją zostaną wypłacone przez państwo, nie zaś przez finansowany ze środków prywatnych Fundusz Ochrony Emerytur, co miałyby miejsce przy zastosowaniu zwykłych zasad. Jak już wspomniano, BTPS otrzymał korzyść w postaci gwarancji państwowej nieodpłatnie. Jedyny logiczny wniosek, jaki nasuwa się w związku z opisaną sytuacją, wskazuje, że gdy środki publiczne zostają udostępnione na ochronę funduszu emerytalnego przedsiębiorstwa, zabezpieczenie ze środków prywatnych staje się zbędne.
- (76) Przytoczony przez władze Zjednoczonego Królestwa argument, zgodnie z którym system zabezpieczenia oparty na Funduszu Ochrony Emerytur ma zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy nie zapewniono innych odpowiednich zabezpieczeń, takich jak gwarancja publiczna, nie uwzględnia faktu, że zabezpieczenie, z którego korzysta BTPS, zostało zapewnione bez jakichkolwiek kosztów ze strony BT. Uznając, że Fundusz Ochrony Emerytur jest swego rodzaju siatką bezpieczeństwa przeznaczoną wyłącznie dla funduszy emerytalnych nieobjętych odpowiedzialną ochroną w wypadku niewypłacalności pracodawcy, należy jednak pamiętać, że BT nie ponosi kosztów tego rodzaju ochrony w odniesieniu do uprawnień emerytalnych pracowników zatrudnionych przed prywatyzacją oraz że państwo przejęło jej obowiązki w zakresie zapewnienia odpowiedniej ochrony, której Zjednoczone Królestwo wymaga od innych pracodawców finansujących pracownice fundusze emerytalne. Jeżeli zaś chodzi o pracowników zatrudnionych po prywatyzacji, których uprawnienia nie są objęte gwarancją publiczną, BTPS jest członkiem Funduszu Ochrony Emerytur i reguluje odnośne składki.
- (77) Komisja nie podziela także poglądu BT i BTPS, których zdaniem środek niestanowiący rzekomo pomocy państwa w momencie przyznania w 1984 r. nie może być określany takim mianem dwadzieścia lat później w świetle niezależnych wydarzeń. Komisja podkreśla przede wszystkim, że nie uważa gwarancji jako takiej za pomoc dla BT. Zgodnie z tym co Komisja zaznaczyła w decyzji z dnia 28 listopada 2007 r., gwarancja publiczna dotycząca zobowiązań emerytalnych została udzielona z myślą o objętych nią pracownikach i nie stanowiła korzyści ekonomicznej bezpośrednio dla BT. Obecnie gwarancja stanowi jednak powód, dla którego BT otrzymało korzyść, którą jest zwolnienie z wymogu wpłacania pełnej składki na finansowanie Funduszu Ochrony Emerytur, powołanego ustawą o emeryturach z 2004 r., oraz możliwość jej wpłacania wyłącznie w odniesieniu do pracowników zatrudnionych po prywatyzacji. Odstępstwo, o którym mowa, nie mogło istnieć w czasie, gdy udzielono gwarancji publicznej, ponieważ nie było wówczas obowiązku uczestnictwa w tym bądź podobnym funduszu, jednakże gwarancja została uznana w ustawie o emeryturach z 2004 r. za uzasadnienie odstępowania.

- (78) Twierdząc, że wprowadzenie obowiązku przynależności do funduszu było wydarzeniem niezwiązanym z gwarancją publiczną, BT i BTPS pomijają fakt, że między 1984 r. a 2004 r. zmienił się charakter świadczenia oraz rodzaj beneficjenta. Zabezpieczenie uprawnień emerytalnych na wypadek niewypłacalności BT stanowi korzyść dla pracowników zatrudnionych przed prywatyzacją, ponieważ gwarantuje im wypłatę należnych świadczeń. Natomiast zwolnienie z Funduszu Ochrony Emerytur i wpłacania pełnych składek stanowi korzyść dla BT, ponieważ zmniejsza wysokość należnej kwoty, zaś wynika ono z istnienia gwarancji publicznej.
- (79) Komisja odrzuca także argument o braku korzyści, którego uzasadnieniem miałyby być pokrycie gwarancji w cenie, którą zapłacili akcjonariusze BT, wykupując spółkę w 1984 r. Jak wyjaśniono w decyzji z dnia 28 listopada 2007 r., Komisja wywnioskowała z dostępnych informacji, że gwarancja publiczna jako taka – zważywszy, że dotyczy zobowiązań emerytalnych BT – nie przyniosła korzyści BT w momencie udzielenia, nie ma zatem powodu, aby zakładać, że akcjonariusze BT zapłacili dodatkowo za przyznany niektórym pracownikom przywilej, który zostałby zrealizowany dopiero w wypadku niewypłacalności BT. Nie wiązała się więc z nią żadna korzyść aż do 2004 r., kiedy jej konsekwencje uległy istotnej zmianie w świetle nowych przepisów. W momencie prywatyzacji gwarancja publiczna dotycząca zobowiązań emerytalnych nie miała szczególnej wartości dla akcjonariuszy BT w związku z przyszłą, niemożliwą do przewidzenia zmianą przepisów emerytalnych. W 1984 r. nie można było przewidzieć, że BT będzie miała obowiązek wpłacania składek na Fundusz Ochrony Emerytur ustanowiony w 2004 r. ani że zwolnienie z tego obowiązku, możliwe dzięki gwarancji publicznej, przyniesie potencjalne korzyści ekonomiczne.
- (80) BTPS twierdzi również, że potencjalne korzyści wynikające z niższych składek na Fundusz Ochrony Emerytur zostały wyrównane z nawiązką przez dodatkowe zobowiązania i obciążenia finansowe w wysokości [...] GBP, poniesione przez BT i BTPS z uwagi na szczególnie charakter BTPS. Komisja uważa, że domniemane straty nie są na tyle istotne, by mogły zrównoważyć wyżej wspomniane korzyści.
- Po pierwsze, zabezpieczenie świadczeń dla pracowników na wypadek upadłości BT nie miało większego znaczenia dla akcjonariuszy spółki.
- Po drugie, brakuje związku czasowego między domniemanymi stratami a korzyścią wynikającą z obniżonej składki na Fundusz Ochrony Emerytur, która pojawiła się dwadzieścia lat później i która zgodnie z ustanawiającymi ją przepisami nie stanowi rekompensaty za domniemane straty. Nie ma także szczególnego powiązania między domniemanym obciążeniem dla BT a zobowiązaniami objętymi gwarancją publiczną, która w 1984 r. obejmowała także między innymi pożyczki krótkoterminowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, podatek VAT i podatek od wynagrodzeń, a także długoterminowe pożyczki zagraniczne.
- Po trzecie, BT powołuje się na obciążenia związane z dodatkowymi uprawnieniami wzorowanymi na służbie cywilnej. Nie można jednak wykluczyć, że uprawnienia te przyniosły korzyści BT w postaci większej lojalności pracowników, czy też zaakceptowania przez nich różnicy w wynagrodzeniu i warunkach pracy, co w wypadku braku dodatkowych uprawnień mogłoby nie mieć miejsca.
- (81) W odróżnieniu od innych przedsiębiorstw prowadzących działalność w dziedzinie łączności elektronicznej i w innych sektorach, a nieobjętych zwolnieniem ze składki na Fundusz Ochrony Emerytur, określonej ustawą o emeryturach z 2004 r., w odniesieniu do uprawnień emerytalnych objętych gwarancją publiczną, BT czerpie korzyść ekonomiczną w postaci znacznie obniżonej składki na Fundusz Ochrony Emerytur. W związku z tym spółka może wykorzystać zachowane środki na sfinansowanie działalności na swych podstawowych rynkach.
- (82) Podsumowując, korzyść ekonomiczna sfinansowana przez państwo najwyraźniej została przyznana BT w momencie wejścia w życie rozporządzenia o Funduszu Ochrony Emerytur (Warunki przystąpienia) z 2005 r.
- 5.1.3. *Przedsiębiorstwo korzystające z selektywnych środków pomocy*
- (83) W odniesieniu do beneficjenta środków, o których mowa, należy podkreślić, że BTPS i BT to dwa różne podmioty prawne. Zwolnienie z wpłacania składki na Fundusz Ochrony Emerytur w odpowiedniej wysokości dotyczy bezpośrednio BTPS, którego zarząd odpowiada za jej wpłacanie. Na przykład w roku 2005/2006 składka BTPS została podobno sfinansowana z aktywów funduszu. BT ma jednak obowiązek uczestniczenia w spłacie ewentualnego deficytu i w pokrywaniu kosztów administracyjnych funduszu emerytalnego, dopóki sama zachowuje płynność finansową. Mimo że BT nie ponosi kosztów bezpośrednio i nie wpłaca składki na ochronę emerytur, gdy nadchodzi termin jej uiszczenia, niższa składka obniża koszty funkcjonowania BTPS i poprawia stan aktywów funduszu, przez co zmniejsza zobowiązania BT wobec BTPS. Oznacza to, że korzyść ekonomiczna dla BTPS wynikająca z omawianego środka zostaje przejęta w całości przez BT.

(84) Ponadto omawiany środek ma charakter selektywny, ponieważ taki jest też charakter rozporządzenia o Funduszu Ochrony Emerytur (Warunki przystąpienia) z 2005 r., służącego wykonaniu ustawy o emeryturach z 2004 r., w części dotyczącej zwolnienia ze składki na Fundusz, gdyż wynika ono z posiadania gwarancji publicznej określonej ustawą z 1984 r., która dotyczyła wyłącznie zobowiązań przejętych przez BT. Powyższe środki, rozpatrywane łącznie, wprowadzają odstępstwo od powszechnego obowiązku nałożonego ustawą o emeryturach na inne przedsiębiorstwa, którym nie przyznano tego rodzaju korzyści, a zatem mają one charakter selektywny.

5.1.4. Zakłócenie konkurencji wpływające na wymianę handlową między państwami członkowskimi

(85) Za pośrednictwem różnych podmiotów zależnych BT prowadzi bardzo aktywną działalność w zakresie usług łączności elektronicznej w kilku państwach członkowskich, w tym w Niemczech, we Włoszech, w Hiszpanii, w Niemczech, w Francji, a przede wszystkim w Zjednoczonym Królestwie⁽¹⁾. Świadczenie usług łączności elektronicznej nieodłącznie wiąże się z przekazywaniem treści między sieciami ponad granicami w ramach wspólnego rynku bez względu na to, czy usługi te są świadczony w skali lokalnej, krajowej czy międzynarodowej.

(86) W Zjednoczonym Królestwie organ nadzoru łączności elektronicznej OFCOM wskazał BT jako podmiot o znaczącej pozycji rynkowej – w rozumieniu przepisów UE dotyczących usług i sieci łączności elektronicznej – na kilku rynkach usług detalicznych i hurtowych. Do rynków tych należą w całości lub w części rynki stałych, wąskopasmowych usług detalicznych; stałych, wąskopasmowych, hurtowych łączy abonenckich; rozpoczynania i przekazywania połączeń telefonicznych; szerokopasmowego dostępu hurtowego, szerokopasmowego dostępu lokalnego i linii dzierżawionych⁽²⁾. Na każdym z wymienionych rynków usług w Zjednoczonym Królestwie BT rywalizuje ze znacznie słabszymi konkurentami, którzy nie korzystają z częściowego zwolnienia ze składki na Fundusz Ochrony Emerytur, zapewnionego BT dzięki gwarancji publicznej. Konkurencja między wspomnianymi przedsiębiorstwami a BT, osłabiona wskutek znaczącej pozycji rynkowej BT, ulega zatem dodatkowemu zakłóceniu przez omawiany środek.

(87) Mając na uwadze działalność i pozycję BT na krajowych i międzynarodowych rynkach łączności elektronicznej, tego rodzaju przewaga może wpływać na konkurencję i

wymianę handlową między państwami członkowskimi w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

(88) Podsumowując, zwolnienie z części składki na Fundusz Ochrony Emerytur odnoszącej się do zobowiązań emerytalnych BT objętych gwarancją publiczną stanowi korzyść ekonomiczną dla BT przyznaną przez Zjednoczone Królestwo z wykorzystaniem zasobów państwa. Powyższa korzyść może wpływać na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

5.1.5. Legalność środka pomocy

(89) Wraz z wprowadzeniem w życie ustawy o emeryturach z 2004 r. oraz rozporządzenia o Funduszu Ochrony Emerytur (Warunki przystąpienia) z 2005 r. BT otrzymała korzyść w postaci zwolnienia z obowiązku wpłacania pełnej składki na Fundusz Ochrony Emerytur.

(90) Zwolnienie, o którym mowa, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE i nie zostało zgłoszone Komisji zgodnie z art. 88 ust. 3 traktatu WE. W związku z powyższym omawiany środek jest niezgodny z prawem.

5.2. Ocena zgodności środków ze wspólnym rynkiem

(91) Po stwierdzeniu istnienia pomocy państwa w postaci zwolnienia z konieczności wpłacania pełnej składki na Fundusz Ochrony Emerytur należy przeanalizować zgodność pomocy z regułami wspólnotowymi. W tym względzie ani Zjednoczone Królestwo, ani BT, ani też BTPS nie stwierdziły, że omawiany środek może zostać uznany za zgodny ze wspólnym rynkiem.

5.2.1. Artykuł 86 ust. 2 TWE

(92) Mimo że na BT nałożono pewne zobowiązania wypełniane w ogólnym interesie gospodarczym w rozumieniu art. 86 ust. 2, przyznana pomoc nie ogranicza się do wypełniania tych zobowiązań ani nie jest z nimi powiązana, a zatem stanowi korzyść dla spółki w całym zakresie jej działalności. Ani władze Zjednoczonego Królestwa, ani BT nie twierdzą także, że wpłacanie pełnej składki na Fundusz Ochrony Emerytur utrudniłoby wykonanie powierzonych BT zadań świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Wobec powyższego odstępstwo przewidziane w art. 86 ust. 2 traktatu WE nie ma zastosowania.

5.2.2. Artykuł 87 ust. 2 i 3 TWE

(93) Środek, o którym mowa, nie wydaje się zgodny także z art. 87 ust. 2 traktatu WE. Artykuł 87 ust. 2 lit. a) traktatu WE dotyczy pomocy o charakterze socjalnym przyznawanej indywidualnym konsumentom. Omawiana pomoc państwa przynosi korzyści BT jako takiej. Dlatego też pomoc ta nie wchodzi w zakres stosowania art. 87 ust. 2 lit. a) traktatu WE.

⁽¹⁾ Zob. <http://www.btplc.com/Report/Report08/pdf/AnnualReport2008.pdf>

⁽²⁾ Zob. <http://www.btplc.com/Report/Report08/pdf/AnnualReport2008.pdf>. Zob. również zawiadomienie OFCOM opublikowane zgodnie z art. 155 ust. 1 ustawy o przedsiębiorczości z 2002 r. dnia 30 czerwca 2005 r. na stronie: <http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/sec155/sec155.pdf>, a także sprawozdanie końcowe w sprawie strategicznego przeglądu rynku telekomunikacji i przedsiębiorstw, zastępujące skierowanie wniosku do Komisji zgodnie z ustawą o przedsiębiorczości z 2002 r., opublikowane dnia 22 września 2005 r. na stronie: http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/statement_tsr/statement.pdf

- (94) Co więcej, Komisja uważa, że art. 87 ust. 3 lit. a), b) i d) traktatu WE wyraźnie nie mają zastosowania, a ponadto ani władze Zjednoczonego Królestwa, ani BT, ani też BTPS nie przedstawiły argumentów, które by przemawiały za ich zastosowaniem.
- (95) Jediną możliwą podstawą do stwierdzenia zgodności omawianego środka ze wspólnym rynkiem wydaje się na obecnym etapie art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE. Środek, o którym mowa, nie wydaje się jednak zgodny z zasadami stosowania wymienionego postanowienia, opublikowanymi do tej pory przez Komisję w formie wytycznych i komunikatów. W związku z tym zgodność środka ze wspólnym rynkiem musiałaby zostać oceniona bezpośrednio na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE, który stanowi: „pomoc przeznaczona na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem”, może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem.
- (96) Aby pozostawać w zgodzie z art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE, pomoc musi służyć realizacji celu leżącego we wspólnym interesie w sposób konieczny i proporcjonalny. W związku z tym Komisja uważa, że należy ją ocenić pod następującymi względami:
- 1) Czy środek pomocy służy ściśle określonej celowi leżącemu we wspólnym interesie (tzn. czy proponowana pomoc ma służyć usunięciu nieprawidłowości na rynku lub innemu celowi)?
 - 2) Czy pomoc jest zaprojektowana w taki sposób, aby możliwe było osiągnięcie celu leżącego we wspólnym interesie? W szczególności:
 - Czy środek pomocy jest odpowiednim narzędziem?
 - Czy istnieje efekt zachęty, tzn. czy pomoc powoduje zmianę postępowania przedsiębiorstw?
 - Czy środek pomocy jest proporcjonalny, tj. czy taka sama zmiana postępowania byłaby możliwa przy mniejszej pomocy?
 - 3) Czy naruszenie zasad konkurencji i wpływ na wymianę handlową ograniczono w taki sposób, aby ogólny bilans środka pomocy był dodatni?
- (97) Zjednoczone Królestwo nie zasygnalizowało, że omawiany środek pomocy służy celowi leżącemu we wspólnym interesie. Nie stwierdziło też wyraźnie i nie przytoczyło argumentów potwierdzających, że przyznanie pomocy państwa w omawianym przypadku jest odpowiednim i proporcjonalnym narzędziem zapewniającym efekt zachęty do rozwoju działalności gospodarczej prowadzonej między innymi przez BT. Jak przedstawiono powyżej, omawiany środek nie jest powiązany z wypełnieniem powierzonych BT zadań świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym ani tym bardziej nie jest do nich ograniczony.
- (98) Dlatego też jedynym wyraźnym celem leżącym we wspólnym interesie, któremu mogłyby służyć odnośne przepisy emerytalne, jest ochrona uprawnień emerytalnych pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy. Dodatkowa gwarancja, że emerytowani pracownicy będą mieli zapewnioną dobrą sytuację finansową, współmierną do wysiłku włożonego w pracę zawodową, leży we wspólnym interesie związanym z ogólnym i społecznie zrównoważonym rozwojem działalności gospodarczej. Poprzez wprowadzenie odstępstwa od obowiązku wpłacania składki przez BTPS środek pomocy nie przyczynia się jednak do osiągnięcia opisanych wyżej celów.
- (99) Ponadto zdaniem Zjednoczonego Królestwa środki ochrony emerytur również mogą zapewnić ochronę wyłącznie wtedy, gdy nie są dostępne inne odpowiednie zabezpieczenia. W tej sytuacji ustawa o emeryturach z 2004 r. również może zostać uznana za zachętę dla przedsiębiorstw do samodzielnego wprowadzenia na własny koszt innych rozwiązań lub mechanizmów wyłączających konieczność wpłacania składki na powszechny Fundusz Ochrony Emerytur i korzystania z niego. Środek pomocy przyznany bez jakiegokolwiek płatności wyrównawczej eliminuje jednak zachętę do wdrożenia przez BT rozwiązania zastępczego. Gdyby natomiast pomoc została wycofana, byłaby to zachęta dla BT do wprowadzenia tego rodzaju rozwiązania lub przynajmniej do skorzystania z prywatnego Funduszu Ochrony Emerytur w zakresie gwarancji uprawnień emerytalnych pracowników zatrudnionych przed prywatyzacją.
- (100) Oznacza to, że środek pomocy nie jest odpowiednim narzędziem realizacji celu leżącego we wspólnym interesie, zawartego w przepisach emerytalnych obowiązujących w Zjednoczonym Królestwie. Pomoc zwalnia natomiast BTPS, a więc i BT, z ponoszenia kosztów operacyjnych, z którymi realizacja wspomnianego celu powinna wiązać się w normalnych okolicznościach. W związku z tym niekorzystny wpływ środka pomocy operacyjnej na wymianę handlową między państwami członkowskimi i na konkurencję nie został zrównoważony pozytywnymi skutkami w innym zakresie, a więc ogólny bilans pozostaje ujemny.
- (101) Komisja stwierdza zatem, że zwolnienie z wpłacania pełnej składki na Fundusz Ochrony Emerytur nie może zostać uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem w myśl art. 86 ust. 2 traktatu WE oraz art. 87 ust. 3 traktatu WE.

6. WNIOSEK

- (102) W świetle powyższego Komisja stwierdza, że zwolnienie ze składki na Fundusz Ochrony Emerytur dotyczącej zobowiązań emerytalnych objętych gwarancją publiczną udzieloną w odniesieniu do zobowiązań emerytalnych BT stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE, której nie można uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem.

7. ODZYSKANIE POMOCY

- (103) Zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999⁽¹⁾, w przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy niezgodnej z prawem, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmuje wszelkie konieczne środki w celu windykacji pomocy od beneficjenta. Wyłącznie pomoc niezgodna ze wspólnym rynkiem powinna zostać odzyskana.

- (104) Celem odzyskania jest przywrócenie warunków panujących przed przyznaniem pomocy. Cel ten może zostać osiągnięty poprzez zwrot pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem przez BT, która w ten sposób zrezygnuje z uzyskanej przewagi nad konkurentami działającymi na rynku, wynikającej z faktu, że od 2005 r. BTPS nie wpłacał pełnej składki na Fundusz Ochrony Emerytur. Kwota podlegająca odzyskaniu powinna zostać obliczona tak, aby wyeliminować korzyść ekonomiczną przyznaną BT, która z powodów określonych w motywie 83 jest beneficjentem środka pomocy.

- (105) Zważywszy, że wysokość niezgodnej ze wspólnym rynkiem pomocy przyznanej BT odpowiada różnicy między składką na Fundusz Ochrony Emerytur należną w przypadku braku gwarancji publicznej od czasu ustanowienia Funduszu w 2005 r. a składką, którą BTPS wpłacał, różnica ta stanowi kwotę podlegającą odzyskaniu wraz z odsetkami, których wysokość nie może być niższa, niż to wynika z art. 9 rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999⁽²⁾.

- (106) Należy zauważyć, że zgodnie z informacjami przekazanymi przez Zjednoczone Królestwo w dniu 29 marca 2007 r. zarząd Funduszu Ochrony Emerytur, BT oraz zarząd BTPS zawarły porozumienie depozytowe, zgodnie z którym na rachunku depozytowym zablokowana została różnica między kwotą, którą BTPS musiałby zapłacić w roku 2005/2006, gdyby gwarancja publiczna nie została uwzględniona, a kwotą rzeczywiście wpłaconą. W kolejnych latach BTPS miał obowiązek wpłacać na rachunek depozytowy kwotę, którą musiałby zapłacić, gdyby nie uwzględniono gwarancji publicznej. Od środków zgromadzonych na rachunku naliczane są odsetki w wysokości [...], co zdaniem Zjednoczonego Królestwa daje kwotę [...].

- (107) Zgodnie z postanowieniami porozumienia depozytowego powyższe rozwiązanie obowiązuje do czasu zakończenia przez Komisję postępowania służącego wyjaśnieniu, czy zmniejszenie składek na Fundusz Ochrony Emerytur stanowi pomoc niezgodną ze wspólnym rynkiem, lub do czasu decyzji Komisji o zaniechaniu dalszego postępowania. W przypadku pierwszego rozstrzygnięcia ostateczna kwota należnych składek obliczona przez Fundusz Ochrony Emerytur winna uwzględniać także odsetki narosłe od środków zgromadzonych na rachunku depozytowym. Odsetki w wysokości [...] powinny zatem zostać przekazane na rzecz Funduszu Ochrony Emerytur, jeżeli Komisja stwierdzi niezgodność pomocy ze wspólnym rynkiem, nie zaś na rzecz BTPS czy BT. Służy to zagwarantowaniu, że odsetki narosłe na rachunku depozytowym nie powiększą korzyści ekonomicznej przyznanej BT,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa przyznana niezgodnie z prawem przez Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na rzecz BT plc, będącej beneficjentem, w postaci zwolnienia Funduszu Emerytalnego BT ze składki na Fundusz Ochrony Emerytur w odniesieniu do zobowiązań emerytalnych ujętych w art. 68 ust. 2 ustawy o telekomunikacji z 1984 r. z późniejszymi zmianami jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej wstrzyma niezgodną ze wspólnym rynkiem pomoc państwa dla BT plc.

Artykuł 2

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej odzyska od beneficjenta pomoc, o której mowa w art. 1.

Do kwot podlegających zwrotowi dolicza się odsetki za cały okres, począwszy od dnia, w którym pomoc została przyznana, do dnia jej odzyskania.

Odsetki nalicza się narastająco zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia (WE) nr 794/2004.

Artykuł 3

Odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 1, odbywa się w sposób bezzwłoczny i skuteczny.

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej zapewnia wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

Artykuł 4

W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej przekazuje Komisji następujące informacje:

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 (obecnie art. 88) traktatu WE (Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1.

- a) łączną kwotę do odzyskania od beneficjenta;
- b) szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;
- c) dokumenty potwierdzające, że beneficjentowi nakazano zwrot pomocy.

Do momentu całkowitego odzyskania pomocy, o której mowa w art. 1, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na bieżąco informuje Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej bezzwłocznie przedstawia informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej dostarcza również

szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetkach odzyskanych od beneficjenta.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli dnia 11 lutego 2009 r.

W imieniu Komisji
Neelie KROES
Członek Komisji